

Sygn. akt II AKa 131/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA - Ewa Jethon

Sędziowie: SA - Zbigniew Kapiński

SO(del.) - Agnieszka Domańska (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Olaf Artymiuk

przy udziale Prokuratora Gabrieli Marczyńskiej-Tomali i oskarżyciela posiłkowego (...) Bank (...) S.A. w W.

po rozpoznaniu w dniach 14 lutego oraz 18 i 25 marca 2019 roku

sprawy

W. P., syna T. i B. z d. W., ur. (...) w K.

oskarżonego o czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.; z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego oraz prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 4 sierpnia 2015 roku sygn. akt XVIII K 392/12

I. zmienia wyrok w zaskarżonej części wobec oskarżonego W. P. ten sposób, że:

1. rozwiązuje kary łączne pozbawienia wolności oraz grzywny orzeczone wobec niego w pkt VIII i IX wyroku;

2. w zakresie czynu przypisanego mu w punkcie III wyroku ustala, że w błąd został wprowadzony dyrektor banku, zaś wyrządzona szkoda wyniosła 874.000 (osiemset siedemdziesiąt cztery tysiące) złotych, co stanowiło mienie znacznej wartości;

3. w zakresie czynu przypisanego mu w punkcie IV wyroku eliminuje z opisu czynu ułatwienie popełnienia A. B. (1) występku w dniu 21 czerwca 2010 roku i ustala, że przypisany W. P. czyn dotyczył kwoty 3.780.000 (trzy miliony siedemset osiemdziesiąt tysięcy) złotych, co stanowiło mienie znacznej wartości oraz obniża wymierzoną za ten czyn karę pozbawienia wolności do 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i karę grzywny do 70 (siedemdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych;

II. w pozostałym zaskarżonym zakresie utrzymuje w mocy wyrok wobec W. P.;

III. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności i grzywny orzeczone wobec W. P. w punkcie I.3. niniejszego wyroku i w punkcie I i III zaskarżonego wyroku i wymierza mu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz 280 (dwustu osiemdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych ;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego W. P. kary łącznej pozbawienia wolności zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 17 października 2012 roku do dnia 29 marca 2013 roku;

V. zasądza od W. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 6000 (sześciu tysięcy) złotych tytułem opłaty za obie instancje, w pozostałym zakresie zwalnia go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2015 roku sygn. akt XVIII K 392/12 Sąd Okręgowy w Warszawie:

- oskarżonego W. P. w ramach zarzucanego mu w pkt. 1 aktu oskarżenia czynu, uznał za winnego tego, że w okresie od dnia 8 marca 2010 r. do dnia 19 kwietnia 2010 r. przy ul. (...) w Ł. działając wspólnie i w porozumieniu A. B. (1) i E. B. oraz inną ustaloną osobą w stosunku, do której wyłączono materiał dowodowy do odrębnego postępowania, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził (...) Bank (...) S.A. z siedzibą przy ul. (...) w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w łącznej kwocie 27.700.000 zł w ten sposób, że E. B. dokonała w dniach 26 i 29 marca 2010 r. oraz w dniu 19 kwietnia 2010 r. trzech przelewów środków finansowych odpowiednio w kwotach: 15.000.000 zł, 2.700.000 zł i 10.000.000 zł na rachunek bankowy W. P. o numerze (...) poprzez wyzyskanie błędu pracownika banku (...) S.A. co do celu użycia uzyskanych od tegoż pracownika banku haseł systemowych, za pomocą których oskarżona E. B. mogła uruchomić wymienione środki i przeprowadzić operacje bankowe pozwalające na rozdysponowanie wskazanymi kwotami na rachunki bankowe firmy (...) Sp. z o.o. na podstawie nieautentycznego aneksu datowanego na dzień 26 marca 2010 r. do umowy kredytowej zawartej w dniu 1 marca 2010 r. między (...) S.A. a W. P., oświadczenia o poddaniu się egzekucji bankowej oraz deklaracji wystawcy weksla własnego niepełnego oraz co do sposobu wykorzystania udzielonego kredytu i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego przez W. P. zobowiązania tj. popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy wskazanych przepisów skazał oskarżonego W. P. i na mocy art. 294 § 1 k.k. mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wymiarze 250 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (pkt I wyroku);

- oskarżonego W. P. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. 3 aktu oskarżenia, tj. za winnego tego, że w dniu 1 marca 2010 r. przy ul. (...) w Ł. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu uzyskania dla siebie kredytu doprowadził (...) Bank (...) SA z siedzibą przy ul. (...) w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym o znacznej wartości w kwocie 10.000.000 zł za pomocą wprowadzenia tegoż bank w błąd, co do zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, tj. za winnego czynu kwalifikowanego jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za to na podstawie wskazanych przepisów skazał go, zaś na mocy art. 294 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych (pkt III wyroku);

- oskarżonego W. P. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. 4 aktu oskarżenia, tj. tego że w dniu 22 października 2009 r. w miejscowości K. działając w celu osiągnięcia przez A. B. (1) korzyści majątkowej będąc prezesem zarządu firmy (...). t o.o. i osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu o nazwie „zaświadczenie o dochodach" poświadczył w nim nieprawdę, co do okresu zatrudnienia A. B. (1) we wskazanej spółce oraz osiąganego przez niego wynagrodzenia i tym samym działając w zamiarze, aby wymieniony dokonał czynu zabronionego swoim zachowaniem ułatwił mu popełnienie występku doprowadzenia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w dniach 26 października 2009 r. 18 i 19 listopada 2009 r. oraz w dniu 21 czerwca 2010 r. banku (...) S.A. z siedzibą przy ul. (...)

w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 4.780.000 zł za pomocą wprowadzenia banku w błąd, co do zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania przez użycie w celu uzyskania kredytu dokumentu poświadczającego nieprawdę w postaci zaświadczeń o dochodach A. B. (1) z dnia 22 października 2009 r., który to dokument miał istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, tj za winnego czynu zakwalifikowanego jako występki z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy wskazanych przepisów skazał oskarżonego, zaś na mocy art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. orzekł grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych (pkt IV wyroku).

Na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd I Instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego W. P. jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz grzywny i wymierzył karę łączną 4 lat pozbawienia wolności oraz 300 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych. Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności Sąd zaliczył oskarżonemu W. P. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 17 października 2012 roku do dnia 29 marca 2013 roku oraz rozstrzygnął na podstawie art. 44 § 2 k.k. i art. 230 § 2 k.p.k. w przedmiocie dowodów rzeczowych. Na mocy art. 627 k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego W. P. kwotę 5193,50 zł tytułem kosztów postępowania oraz zasądza na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty od oskarżonego W. P. kwotę 6.400 zł.

Powyższy wyrok zaskarżył prokurator oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

- rażąco niewspółmierność kary w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych po 100 zł każda orzeczonej wobec oskarżonego W. P. za przypisany mu w punkcie I zaskarżonego wyroku występki z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., podczas gdy należyta ocena wszystkich okoliczności wpływających na wymiar kary, w tym przede wszystkim bardzo wysokiej szkody powstałej w majątku pokrzywdzonej (...) SA z siedzibą w W. oraz zaplanowany sposób działania, przemawiają za orzeczeniem wobec niego surowszej kary pozbawienia wolności i kary grzywny,

- rażąco niewspółmierność kary w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 100 zł każda orzeczonej wobec oskarżonego W. P. za przypisany mu w punkcie III zaskarżonego wyroku czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., podczas gdy należyta ocena wszystkich okoliczności wpływających na wymiar kary, w tym przede wszystkim bardzo wysokiej szkody powstałej w majątku pokrzywdzonej (...) SA z siedzibą w W. oraz zaplanowany sposób działania, przemawiają za orzeczeniem wobec niego surowszej kary pozbawienia wolności i kary grzywny,

- rażąco niewspółmierność kary łącznej wymierzonej oskarżonemu W. P. i określonej w punktach VIII i IX zaskarżonego wyroku w wymiarze 4 lat pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 100 zł każda, podczas gdy należyta ocena wszystkich okoliczności wpływających na wymiar kary, w tym przede wszystkim bardzo wysokiej szkody powstałej w majątku pokrzywdzonej (...) SA z siedzibą w W. oraz zaplanowany sposób działania, przemawiają za orzeczeniem wobec niego surowszej kary pozbawienia wolności i kary grzywny.

Podnosząc powyższe zarzuty prokurator wniósł o zmianę punktu I wyroku poprzez orzeczenie wobec W. P. kary 6 lat pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wymiarze 330 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł, zmianę punktu III wyroku poprzez orzeczenie wobec W. P. kary 3 lat pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wymiarze 280 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł, zmianę punktu VIII wyroku poprzez orzeczenie wobec W. P. kary łącznej 8 lat pozbawienia wolności oraz zmianę punktu IX wyroku poprzez orzeczenie wobec W. P. kary łącznej grzywny w wymiarze 520 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł..

Obrońca oskarżonego W. P. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

I. obrazę przepisów prawa procesowego, a to:

1. art. 5 § 2 k.p.k. przez jego niezastosowanie i nie rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego W. P. w sytuacji, kiedy zeznania świadków złożone w postępowaniu w niniejszej, jak również okoliczności sprawy ujawnione w trakcie postępowania w sprawie nie mogą stanowić podstawy oskarżenia w działaniach mających rzeczywiście na celu wprowadzenie w błąd podmiotu udzielającego kredytu, tj. Banku (...) S.A. wskazanego w wyroku, a który to oskarżony W. P., wyłącznie jako osoba zupełnie nie mająca świadomości o możliwych działaniach osób współoskarżonych, jako rzekomy kredytobiorca miał zaciągnąć zobowiązania w pokrzywdzonym banku (...) S.A., w tym przez rzekome zawarcie aneksów do umowy kredytowej, choć działania oskarżonego W. P. podejmowane po powzięciu informacji o powstaniu zobowiązania względem banku polegające na poinformowaniu banku przez oskarżonego o możliwym oszustwie na jego szkodę, braku udziału w zaciąganiu kredytu przez W. P. oraz żądania przedstawienia dokumentów kredytowych celem ustalenia osób rzeczywiście odpowiedzialnych za zaciągnięcie zobowiązania całkowicie zwalniają oskarżonego z odpowiedzialności za szkodę powstałą na majątku banku (...) S.A., zaś dowody przedstawione w trakcie postępowania na potwierdzenie tezy przeciwnej, nie są w ocenie obrony wiarygodne i niesporne, zwłaszcza, że oskarżony wielokrotnie informował o nierzetelnych działaniach pracowników banku (...) S.A. w tym zakresie wskazując na próbę zrzucenia odpowiedzialności za nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków przez pracowników tego banku na osobę oskarżonego,

2. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. przez oparcie rozstrzygnięcia jedynie o fragmentaryczny materiał dowodowy oraz pominięcie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego W. P. tj. wyjaśnień złożonych przez oskarżonego, konsekwentne nie przyznawanie się do winy oraz ustalenie osób rzeczywiście odpowiedzialnych za powstanie zobowiązania względem banku (...) S.A. a to współoskarżonych w postępowaniu z udziałem W. P. prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Warszawie (...) Wydział Karny w sprawie XVIII K 392/12 jako rzeczywiście winnych ujawnionego procederu i odpowiedzialnych za wskazane aktem oskarżenia czyny, a które to ustalenia wykluczają oskarżonego W. P. jako sprawcę w jego popełnieniu, co wobec pozostałych zgromadzonych dowodów w sprawie w tym w szczególności charakteru działań oskarżonego polegających na zakwestionowaniu uczestnictwa w zaciąganiu zobowiązania, o czym oskarżony poinformował bank przed wszczęciem postępowania przygotowawczego w sprawie, domaganiu się przedstawienia dokumentacji świadczącej o złożeniu podpisu pod dokumentami pozwalającymi zwiększyć limit kredytu ponad dotychczasową kwotę, a także po prześledzeniu losów środków wypłaconych przez bank (...) S.A., które to środki w najmniejszym stopniu nie trafiły do oskarżonego W. P., a w całości na rzecz osób trzecich pozwala uznać wersję oskarżonego W. P. w zakresie braku winy za prawdziwą zwłaszcza, że ustalenia Sądu I instancji dotyczące świadomego udziału oskarżonego w procesie zaciągnięcia kredytu nie mają charakteru stanowczego, jak również wiarygodnego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, a także brak rozstrzygnięcia ponad wszelką wątpliwość okoliczności w jakich doszło do złożenia przez oskarżonego W. P. podpisu pod dokumentem przelewu, choć oskarżony konsekwentnie zaprzeczał, aby taki podpis pod tym dokumentem złożył swoją ręką,

a. art. 7 k.p.k. i oparcie treści wyroku o dowolność, a nie swobodność w zakresie oceny dowodów, co objawiło się wysnuciem błędnego wniosku w uznaniu winy oskarżonego W. P., jakoby to W. P. doprowadził wraz z pozostałymi oskarżonymi w sprawie bank (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez doprowadzenie do wypłaty środków przez bank na rachunek oskarżonego oraz na rachunek spółki (...) Sp. z o.o. bez zamiaru wywiązania się z obowiązku zwrotu zaciągniętego zobowiązania, skoro jego rola polegała wyłącznie na posłużeniu się jego osobą i danymi osobowymi przez współoskarżonych w sprawie, bez świadomości udziału tegoż oskarżonego w procedurze i bez jego wiedzy o podpisaniu dokumentów pozwalających na wypłatę środków a następnie rozdysponowanie tymi środkami bez wiedzy i zgody W. P., o czym świadczy choćby brak złożenia podpisu przez oskarżonego W. P. na aneksach do umowy kredytowej co pozwoliło osobom trzecim na przelewy środków z konta oskarżonego na rzecz spółki (...) Sp. z o.o., co wyklucza możliwość wysnucia z powyższego chęci oraz zamiaru wprowadzenia banku (...) S.A. w błąd, skoro wniosek kredytowy wraz z dokumentacją kredytowa nie była sporządzana z udziałem oskarżonego,

kwestionuje on swoje podpisy pod dokumentami kredytowymi, a nadto nieuwzględnienie braku świadomości oskarżonego W. P. co do złożenia wniosku o kredyt oraz danych wskazanych na wniosku weryfikowanych następnie przez Bank, który to nie dopatrył się w postępowaniu sprawdzającym, poprzedzającym udzielenie kredytu żadnych nieprawidłowości, choć kwota udzielanego kredytu winna być poddana szczególnemu nadzorowi organom banku kontrolującym działalność placówki w której doszło do zawarcia umowy tj. oddziału banku (...) S.A. w Ł..

Podnosząc opisane powyżej zarzuty na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k. obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego W. P. od zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2017 roku sygn. akt II AKa 109/16 Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił w odniesieniu do rozstrzygnięcia dotyczącego W. P. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2015 roku sygn. akt XVIII K 392/12 w ten sposób, że w zakresie czynu przypisanego mu w III wyroku (punkt III aktu oskarżenia) ustalił, iż w błąd został wprowadzony dyrektor banku, zaś wyrządzona szkoda wyniosła 874.000 złotych, co stanowiło mienie znacznej wartości, w pozostałym zakresie dotyczącym osk. W. P. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie zaskarżył kasacją w całości obrońca oskarżonego W. P. zarzucając rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a to:

1. art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nienależyte rozpatrzenie przez Sąd odwoławczy zarzutów podniesionych w apelacji tego oskarżonego oraz w toku rozprawy apelacyjnej, a w konsekwencji utrzymanie w mocy wyroku Sądu orzekającego, wadliwego z powodu rażącego naruszenia przez ten Sąd szeregu reguł procedowania, a w szczególności: art. 440 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 k.p.k., polegające na pominięciu przez Sąd odwoławczy nakazów wynikających z art. 440 k.p.k., a obligujących go do uchylenia zaskarżonego wyroku niezależnie od granic środka odwoławczego, gdy utrzymanie orzeczenia w mocy jest rażąco niesprawiedliwe na skutek nie wzięcia pod uwagę całokształtu materiału dowodowego sprawy, jednostronną jego ocenę oraz brak wskazania w uzasadnieniu na czym miało polegać zachowanie się oskarżonego W. P., które wyczerpywałoby znamiona przypisanych mu przestępstw;
2. art. 34 k.p.k. polegające na nieuchyleniu zaskarżonego wyroku w sytuacji, gdy zachodziła konieczność połączenia do wspólnego rozpoznania w jednym postępowaniu sądowym spraw o sygn. XVIII K 392/12 oraz sygn. XVIII 42/14 Sądu Okręgowego w Warszawie - z uwagi na ścisłą łączność podmiotową i przedmiotową tych spraw;
3. art. 170 § 2 k.p.k. w zw. z art. 393 § 3 k.p.k. oraz art. 452 k.p.k. polegające na podjęciu decyzji o „oddaleniu wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego W. P. z opinii pozaprocesowej prof. T. T. (2) oraz z opinii P. G.” w sytuacji gdy dokumenty te złożone zostały przez obrońcę oskarżonego W. P. w charakterze nowych faktów i dowodów nieznanymi sądowi (art. 427 § 3 k.p.k.), których ujawnienie sygnalizowało Sądowi odwoławczemu potrzebę poszukiwania właściwych dowodów (weryfikacji opinii biegłego G. oraz biegłego G.), a w konsekwencji - uzasadniało wniosek o konieczności uchylenia wyroku Sądu orzekającego z przyczyn przewidzianych w art. 452 k.p.k.;
4. art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. polegające na uznaniu za zbędne przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu badania pisma ręcznego w sytuacji, gdy dotychczasowe opinie (niekorzystne dla oskarżonego W. P.) są niepełne, niejasne i wewnętrznie sprzeczne - co mogło mieć oczywisty wpływ na ustalenie odpowiedzialności karnej oskarżonego, a Sąd odwoławczy bezpodstawnie uznał, że kwestionowane przez obronę opinie stanowią pełnowartościowy materiał dowodowy;
5. art. 7 k.p.k. w zw. art. 410 k.p.k. polegające na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez wydanie wyroku skazującego W. P. na podstawie fragmentarycznego materiału dowodowego, przy zaniechaniu ujawnienia całokształtu okoliczności sprawy, podyktowanego obowiązkiem dochodzenia prawdy obiektywnej;
6. art. 452 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na poczynieniu przez Sąd odwoławczy nowych ustaleń faktycznych w zakresie zarzutu z pkt III wyroku, poprzez stwierdzenie, że doszło do wprowadzenia w błąd dyrektora

banku przez oskarżonego W. P. oraz przyjęcia, że szkoda wyniosła 874 000 zł co stanowi mienie znacznej wartości - bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w II Instancji, niezbędnego dla oceny zarzutów apelacyjnych, w sytuacji gdy Sąd orzekający w ogóle nie dokonał własnych ustaleń w tym zakresie oraz dowolnym, bo nie opartym na dowodach, lecz bliżej nieokreślonym przekonaniu Sądu odwoławczego o autentyczności dokumentu opisanego w pkt I wyroku, podczas gdy Sąd orzekający posługując się w opisie czynu określeniem „na podstawie nieautentycznego aneksu” prezentuje całkowicie sprzeczne stanowisko, które to nowe ustalenia pozostawały poza sferą kontroli instancyjnej;

7. art. 457 § 2 k.p.k. wyrażające się w powierzchownym ustosunkowaniu się do zarzutów postawionych przez obrońcę oskarżonego W. P. w toku rozprawy apelacyjnej, ich nienależytym rozważeniu i niewyjaśnieniu w dostatecznym stopniu, dlatego zarzuty te Sąd odwoławczy uznał za niezasadne, a w konsekwencji opracowanie pisemnych motywów orzeczenia wbrew obowiązkowi określonymu w tym przepisie procedury karnej, co doprowadziło do niesłusznego utrzymania w mocy wyroku skazującego w stosunku do oskarżonego.

Podnosząc przedstawione powyżej zarzuty obrońca W. P. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w stosunku do skazanego W. P. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2018 roku sygn. akt II KK 354/17 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego W. P. i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacje obrońcy oskarżonego W. P. i prokuratora nie są zasadne. Apelacja obrońcy okazała się jednakże częściowo skuteczna, aczkolwiek nie w całości z przyczyn stricte wskazanych w środku odwoławczym, gdyż jej wniesienie doprowadziło do zmiany wyroku w zakresie związanym z czynami przypisanymi W. P. w pkt III i IV wyroku oraz w zakresie wymiaru kar jednostkowych orzeczonych w pkt IV zaskarżonego wyroku i wymierzonych oskarżonemu kar łącznych.

Przed dokonaniem analizy zasadności podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego W. P. zarzutów, wskazać należy, że nieprawidłowo skarżący jednocześnie podniósł zarzut obrazy art. 5 § 2 k.k. oraz art. 7 k.k. – jednolita linia orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych jednoznacznie bowiem wskazuje na to, że przepisy art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. mają charakter rozłączny. Dopiero w sytuacji, gdy Sąd przeprowadzi postępowanie w sposób pełny, kompletny i podda zebrane dowody ocenie spełniającej rygor art. 7 k.p.k., może dojść do zastosowania zasady z art. 5 § 2 k.p.k., przy czym tylko wówczas gdy przeprowadzona ocena dowodów potwierdzi istnienie wątpliwości, niedających się w oparciu o nią usunąć. Ponadto wskazać należy, że zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. byłby skuteczny jedynie wówczas, gdyby to Sąd powziął wątpliwości i ustalił, że nie można ich na gruncie przepisów Kodeksu postępowania karnego w drodze dopuszczonych prawem czynności usunąć, a następnie nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego - przepis art. 5 § 2 k.p.k. dotyczy bowiem wątpliwości, jakie może powziąć Sąd orzekający, a nie strona postępowania.

W ocenie Sądu Odwoławczego dokonana przez Sąd I Instancji ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, skutkująca oprócz zaskarżonego w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia, także prawomocnymi rozstrzygnięciami odnośnie skazanych E. B. i A. B. (2) w zakresie m.in. czynu popełnionego wspólnie i w porozumieniu z W. P. oraz odnośnie skazanego L. Z., jest w pełni prawidłowa, a argumentacja zawarta w apelacji obrońcy oskarżonego W. P. (a także w dołączonej do akt sprawy osobistej apelacji oskarżonego) w żadnej mierze nie wskazuje na tego rodzaju okoliczności, które skutkowałyby koniecznością poczynienia w drodze kontroli instancyjnej odmiennych ocen. Na uznanie za w pełni prawidłową zasługuje zatem dokonana przez Sąd I Instancji ocena całokształtu ujawnionego w toku postępowania sądowego materiału dowodowego, którą Sąd meriti wyczerpująco, kompleksowo i logicznie przedstawił na stronach 86-105 uzasadnienia wyroku z dnia 4 sierpnia 2015 roku. Analiza tego fragmentu uzasadnienia zaskarżonego wyroku, wskazuje w szczególności na to, że dokonana przez Sąd Okręgowy ocena wyjaśnień oskarżonego W. P., zarówno w aspekcie indywidualnym związanym z treścią tego dowodu (strona 103-104 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), jak i kompleksowo – w kontekście innych dowodów i ich oceny, była przeprowadzona w zgodzie z zasadami określonymi w art. 7 k.p.k.. Sąd Okręgowy ocenę wyjaśnień oskarżonego oparł

nie tylko na ich ocenie w kontekście wewnętrznej spójności, konsekwencji i logiki, ale oceniając je kompleksowo dokonał także analizy zeznań świadków, opinii biegłych oraz ujawnionych w toku rozprawy głównej dokumentów i przedstawił wnioski płynące z tej analizy. Wnioski te były rezultatem w pełni prawidłowej, respektującej zasady wskazane w art. 7 k.p.k. oceny, po dokonaniu której Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jasno wskazał które z dowodów uznał za wiarygodne, a którym nie nadał waloru wiarygodności, przedstawiając jednocześnie motywy tak sformułowanych ocen. Poprzedzające dokonanie oceny dowodów postępowanie dowodowe przeprowadzone zostało przez Sąd Okręgowy prawidłowo: jego tok wynikał z należytej realizacji zasad określonych w Kodeksie postępowania karnego, było ono kompletne, koncentrowało się na ustaleniu wszelkich okoliczności sprawy, a ze względu na treść wyjaśnień oskarżonych, co do zasady kwestionujących zakres swej odpowiedzialności karnej, a w szczególności treść wyjaśnień oskarżonego W. P., wskazującego na szereg wątków pobocznych, niezwiązanych z zarzucanymi mu czynami, w odpowiedniej mierze ukierunkowane było na usunięcie wszystkich wątpliwości, wynikających z ich sprzeczności ze zdecydowaną większością ujawnionych w trakcie postępowania przed Sądem Okręgowym dowodów w postaci zeznań świadków odnoszących się do okoliczności związanych z zarzucanymi oskarżonemu W. P. czynami oraz zgromadzoną dokumentacją, w tym przede wszystkim dokumentacją bankową. Sposób gromadzenia dowodów, związane z nim szczegółowe przesłuchanie oskarżonego W. P., świadków i biegłych, dopuszczenie kolejnych dowodów, wynikające z ujawnienia w trakcie rozprawy głównej nowych okoliczności oraz potrzeby dokonania bardziej wnikliwej, aniżeli miało to miejsce podczas postępowania przygotowawczego, analizy okoliczności związanych z czynami zarzucanymi wszystkim oskarżonym, pozwala na ustalenie w toku kontroli odwoławczej, że dokonana przez Sąd Okręgowy ocena dowodów była przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 k.p.k. i poprzedzona została przeprowadzonym w wyczerpujący sposób postępowaniem dowodowym. Dokonując kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku, w zakresie związanym z aktualnym tokiem postępowania odwoławczego w sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. akt XVIIIK 392/12, tj. wobec prawomocności pozostałych rozstrzygnięć - jedynie w odniesieniu do oskarżonego W. P., Sąd odwoławczy uznał, że dokonana przez Sąd meriti ocena poszczególnych dowodów nie zawiera błędów natury faktycznej, logicznej, respektuje zasady wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. Mając przy tym na uwadze treść wyjaśnień złożonych przez W. P., ich obszerność i wielowątkowość, oczywistym jest, że w niektórych fragmentach mogą być one wiarygodne – przy czym są to fragmenty obojętne dla poczynienia ustaleń związanych z odpowiedzialnością W. P. za przypisane mu czyny, a w innych, ściśle związanych z jego prawnokarną odpowiedzialnością, na walor wiarygodności nie zasługują. Takie częściowe obdarzenie walorem wiarygodności tak obszernych wyjaśnień, jak składane przez oskarżonego, nie nosi w żadnej mierze cech dowolności lub braku konsekwencji (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 października 2018 roku sygn. akt II AKa 375/18), a wręcz przeciwnie – wskazuje na obiektywizm, precyzję i szczegółowość dokonywanych ocen.

Także Sąd Najwyższy rozpoznając kasację obrońcy oskarżonego wskazał na to, że „prezentowana przez oskarżonego linia obrony, w której zarzucane mu czyny zostały przedstawione jako działania innych osób wykorzystujących jego bezkrytyczne zaufanie, wydaje się być mało przekonująca” (strona 10-11 uzasadnienia wyroku z dnia 7 marca 2018 roku sygn. akt II KK 354/17). Brak kategorycznej oceny wyjaśnień oskarżonego przez Sąd Najwyższy w tym zakresie wynika – na co wskazuje dalszy fragment uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego – m.in. z obdarzenia walorem wiarygodności przez Sąd I Instancji zeznań świadków B. B. (2), L. P., W. G., R. K., G. S., J. O., R. N. (1), S. G., R. N. (2), W. K., M. B. (strona 98 uzasadnienia zaskarżonego wyroku) oraz nie odniesienia się przez Sąd Apelacyjny w Warszawie do tej kwestii w uzasadnieniu uchylonego wyroku z dnia 24 marca 2017 roku sygn. akt II AKa 109/16. W ocenie orzekającego obecnie składu Sądu Apelacyjnego w Warszawie, podzielającego zapatrywania Sądu Okręgowego co do braku znaczenia zeznań tych świadków dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, uznać należy, że obdarzenie walorem wiarygodności przez ten Sąd ich zeznań związanych z oceną cech charakteru W. P., który był ich znajomym, dotyczyło jedynie tego, że Sąd Okręgowy uznał, że zeznając o swej wierze w jego uczciwość, zeznawali zgodnie z prawdą: wskazywali na ocenienie przez nich W. P. jako osoby uczciwej, a czasami lekkomyślnie łatwowernej. Świadkowie przedstawili swe oceny oparte na własnych relacjach z oskarżonym, nie odnosząc się do czynów które zostały mu przypisane i w zakresie prezentacji tychże ocen w składanych przez nich zeznaniach, jako rzeczywiście będących odzwierciedleniem opinii świadków o oskarżonym W. P., Sąd Okręgowy dał im wiarę - a zatem nie uznał, że zeznawali nieprawdę mówiąc, że (subiektywnie) uważają W. P. za osobę uczciwą, może czasami łatwowerną i lekkomyślną. Tym niemniej jednak na gruncie obowiązujących przepisów prawa karnego ostateczna ocena tego, czy

osoba oskarżona jest osobą, która nie popada w konflikt z prawem (czyli np. „nie jest złodziejem”) nie należy do znanych oskarżonego, a do Sądu, który dokonując tychże ocen kieruje się faktami, a nie opiniami wyrażanymi przez świadków lub oskarżyciela. Z kolei odnośnie kolejnej podnoszonej w kontekście oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego W. P. przez Sąd Najwyższy okoliczności w postaci wskazania, że walorem wiarygodności Sąd I Instancji obdarzył wyjaśnienia oskarżonego dotyczące braku wiedzy o ostatecznym rozdysponowaniu środków finansowych uzyskanych na skutek popełnienia m.in. przez niego przestępstwa przypisanego mu w pkt I zaskarżonego wyroku, w ocenie Sądu Odwoławczego nie nosi cech dowolności uznanie jednocześnie za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonego dotyczących braku świadomości i wiedzy o popełnieniu przestępstw w sposób wskazany w zaskarżonym wyroku i przypisanie mu udziału w ich popełnieniu (z uwzględnieniem zmiany, dotyczącej czynu przypisanego W. P. w pkt IV zaskarżonego wyroku). Nie można bowiem z faktu, że część spośród osób popełniających wspólnie i w porozumieniu przestępstwo, następnie nie dotrzymuje przestępczych ustaleń i np. samodzielnie, bez podziału z innymi sprawcami lub w nierówny sposób dzieli uzyskane na skutek przestępstwa pieniądze, przez co nie wywiązuje się z wcześniejszych ustaleń, uznać, że umniejsza to w jakimkolwiek stopniu, a zwłaszcza niweluje, winę pozostałych współsprawców. W realiach niniejszej sprawy okoliczności dotyczące finalnej dystrybucji środków pochodzących z przestępstwa, przy ewentualnym pominięciu części spośród współsprawców – na co zasadnie zwrócił uwagę Sąd I Instancji – nie mają wpływu na dokonane oceny w zakresie odpowiedzialności karno prawnej W. P.. Oskarżony W. P. aktywnie uczestniczył w czynnościach związanych z realizacją znamion czynów zabronionych – jego zachowanie jednoznacznie wskazuje na to, że brał on udział zarówno w planowaniu popełnienia przestępstw, jak i w realizacji przestępczych planów, miał wiedzę o przepływach finansowych z banku, związanych z uzyskaniem bezprawnej korzyści majątkowej na szkodę (...) – te okoliczności, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, m.in. stanowiły podstawę przypisanej mu odpowiedzialności karnej. Odpowiedzialności tej nie podważa ustalenie przez Sąd I Instancji, że „brak jest jednoznacznych dowodów świadczących o tym, że oskarżony W. P. miał wiedzę o szczegółach technicznych powyższej operacji” (strona 111 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), albowiem wiedza ta, dotycząca szeroko rozumianych kwestii technicznych związanych np. z realizacją przez E. B. jej zadań, wynikających z przestępczego podziału ról, nie musiała być konkretnie przedstawiona W. P.. Wszystkie osoby uczestniczące w popełnieniu czynu przypisanego m.in. W. P. w pkt I aktu oskarżenia działały bowiem w ramach ustalonego podziału ról, zgodnie z zakresem ich kompetencji i przydatności (a także niezbędności) do realizacji przestępczego zamiaru. Sąd Apelacyjny podziela wyrażony na gruncie uznanych za wiarygodne dowodów zgromadzonych w sprawie pogląd prawny Sądu I Instancji, że „brak tej wiedzy nie zmienia faktu, że oskarżony W. P. swoim zachowaniem polegającym na podpisaniu trzech aneksów skutkujących przelewami w kwotach 15 000 000 zł, 2 700 000 zł i 10 000 000 zł, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem bank (...) S.A.” (strona 111 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

W toku niniejszego postępowania odwoławczego, kierując się wskazaniem Sądu Najwyższego wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 marca 2018 roku sygn. akt II K.K. 354/17 (strona 12-13 uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego) wobec treści art. 518 k.p.k. w zw. z art. 442 § 3 k.p.k., Sąd Apelacyjny dokonał analizy pisma procesowego obrońcy oskarżonego W. P. z dnia 19 grudnia 2016 roku i postanowieniem z dnia 6 czerwca 2018 roku w trybie art. 453 § 2 k.p.k. zaliczył na poczet materiału dowodowego wskazane powyżej pismo obrońcy oskarżonego wraz z załącznikami oraz na podstawie art. 201 k.p.k. dopuścił dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego P. G. celem wskazania z jakich względów opiniując w niniejszej sprawie (opinie z dnia 22 listopada 2012 roku) oraz w sprawie Prokuratury Rejonowej W. Ż. sygn. akt 1 Ds. 53/13/IV (opinia z dnia 26 września 2013 roku) opiniował odmiennie w zakresie ilości cech graficznych umożliwiających identyfikację i ustalenie autorstwa poddanych opiniowaniu paraf na dokumentach poddanych analizie we wskazanych sprawach, a także dopuścił dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego D. G., celem ustalenia prawidłowości stosowanych przez niego w wydanych w niniejszej sprawie opiniach pisemnych i ustnych metod badawczych, w szczególności w celu ustalenia czy zawarte w opinii sformułowania wynikające z przyjęcia nieadekwatnej do przedmiotu badania metody badawczej, czy stanowią oczywiste omyłki pisarskie i gramatyczne (k.6566-6567). Obydwaj biegli wydali opinie uzupełniające na rozprawie w dniu 14 lutego 2019 roku, a analiza tych opinii oraz opinii wydanych przez nich uprzednio w niniejszej sprawie, wskazuje na to, że całość opinii wydanych przez tych biegłych w niniejszej sprawie stanowi w pełni wiarygodny i miarodajny do czynienia ustaleń, wymagających skorzystania z wiedzy specjalnej biegłych, materiał dowodowy, a opinie te, oceniane kompleksowo,

są jasne, pełne i nie zawierają jakichkolwiek sprzeczności. Biegły P. G. w opinii ustnej z dnia 14 lutego 2019 roku podtrzymał wnioski sformułowane uprzednio w niniejszej sprawie oraz jednoznacznie wskazał, że opiniując w niniejszej sprawie i w sprawie Prokuratury Rejonowej W. Ż. sygn. akt 1 Ds. 53/13/IV badał zupełnie inne podpisy/parafy: wskazał, że podpis w sprawie Prokuratury Rejonowej W. Ż. sygn. akt 1 Ds. 53/13/IV przypomina cyfrę 4, natomiast w niniejszej sprawie, były rozbudowane parafy. Biegły sprecyzował ponadto, że podpisy uproszczone, zbliżone do cyfry 4, z uwagi na fakt że zawierają znikomą ilość cech identyfikacyjnych nie mogły zostać poddane badaniom graficzno- porównawczym, a te wcześniejsze parafy z opinii z dnia 22 listopada 2012 roku zawierały zdecydowanie więcej cech graficznych, dzięki czemu była możliwość poddania ich badaniom. Biegły D. G. opiniując ustnie w dniu 14 lutego 2019 roku m.in. wskazał, że jednorazowe wskazanie przez niego liczby mnogiej w odniesieniu do słowa „sygnatura” stanowiło oczywistą omyłkę pisarską, ponadto biegły podtrzymał wszystkie swoje opinie wydane na wcześniejszym etapie postępowania. Ustne opinie uzupełniające złożone przez biegłych P. G. i D. G. na rozprawie w dniu 14 lutego 2019 roku w sposób jednoznaczny wskazują na to, że nie zostały ujawnione jakiegokolwiek okoliczności, które mogłyby podważać prawidłowość dokonanej przez Sąd I Instancji oceny dowodów z ich opinii, złożonych na etapie postępowania przygotowawczego oraz w toku rozprawy głównej. Kategorycznie zatem wskazać należy, że kompleksowe opinie biegłych P. G. i D. G. są jasne, pełne i pozbawione sprzeczności, sporządzone zostały przez podmioty posiadające odpowiednią wiedzę i umiejętności. Użyte w opiniach sformułowania są zrozumiałe, a argumentacja przedstawiona na potwierdzenie zawartych w nich wniosków jest logiczna, same zaś wnioski opinii, wynikające z przyjętej przez biegłych metodologii, są jasne i przejrzyste przedstawione. Biegli udzielili precyzyjnej odpowiedzi na postawione im pytania, zgodnie z zakresem posiadanych i wymaganych wiadomości specjalnych oraz udostępnionym im materiałem dowodowym i porównawczym – którego kompletność i prawidłowość nie budzi zastrzeżeń, a całokształt opinii uwzględnia wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia konkretnej okoliczności, wskazanej w postanowieniach o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych. Okoliczności te jednoznacznie zatem pozwalają na ustalenie w drodze kontroli odwoławczej, że dokonując oceny dowodu z wyjaśnień oskarżonego W. P. w zakresie w jakim są one sprzeczne z wnioskami opinii biegłych P. G. i D. G., Sąd Okręgowy prawidłowo, zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 7 k.p.k. odmówił wiarygodności wyjaśnieniom W. P., a dokonując należytej oceny dowodów ustalił prawidłowo stan faktyczny w zakresie czynów przypisanych W. P. w pkt I i III zaskarżonego wyroku.

Należyta ocena materiału dowodowego skutkowałą zatem poczynieniem przez Sąd Okręgowy w odniesieniu do czynu przypisanego oskarżonemu W. P. w pkt I i III zaskarżonego wyroku prawidłowych ustaleń faktycznych, które w obszerny sposób zostały należycie zaprezentowane przez Sąd meriti w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, co czyni zbędnym ich ponowne przytaczanie. Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy ustalił okoliczności poprzedzające popełnienie przez W. P. tych czynów, osoby współdziałające z nim w popełnieniu przestępstwa przypisanego mu w punkcie I zaskarżonego wyroku oraz rolę poszczególnych sprawców. W szczególności prawidłowo w kontekście ustaleń związanych z zamiarem oskarżonego i podziałem ról między sprawcami, Sąd I Instancji przeanalizował operacje na rachunkach (...) spółki (...), W. P., A. B. (1) i A. W. i wynikającym z nich okolicznościom nadał należyłą rangę. Właściwie także, podobnie jak wszystkie pozostałe dowody, Sąd ocenił zeznania świadka B. M. oraz związane z dyspozycją wypłaty kwoty 750 000 złotych w dniu 2 marca 2010 roku dokumenty z banku (...). Wskazywanie przez oskarżonego, wbrew w pełni wiarygodnym zeznaniom tego świadka, należycie ocenionym przez Sąd I Instancji, że na takim druku nie mógłby złożyć dyspozycji wypłaty, potwierdzającej zgodność informacji na wydruku z dyspozycją wypłaty oraz potwierdzić odbiór gotówki i powoływanie się w tym zakresie na wydruk o odmiennej szacie graficznej i rozmiarze pochodzący z dnia 30 stycznia 2017 roku – przy czym analiza akt sprawy, ich zawartości i numeracji kart akt sprawy wskazuje na to, że dokument ten nie został fizycznie dołączony do akt sprawy na rozprawie w dniu 10 marca 2017 roku i zarówno w postępowaniu kasacyjnym, jak i w obecnym postępowaniu odwoławczym znany jest z jedynie z zawartego w protokole rozprawy z dnia 10 marca 2017 roku opisu (k.6274) – nie ma wpływu na prawidłowo poczynione przez Sąd meriti ustalenia, wskazujące na to, że potwierdzenie dyspozycji wypłaty i odbioru gotówki z k.4850 jest autentyczne. Oskarżony kwestionując te ustalenia stawia w kontrze do logicznych, spójnych i racjonalnych zeznań B. M. i dokumentacji bankowej, niepoparte żadnymi dowodami sugestie dotyczące przebywania w tym samym czasie w innym, oddalonym od Ł. miejscu oraz tezy związane z wyglądem dokumentu bankowego przeciwstawiając podpisany przez niego dokument z k. 4850, pochodzącemu z o wiele późniejszego okresu czasu wydrukowi innej

operacji bankowej, co czyni jego wyjaśnienia, dodatkowo sprzeczne z wnioskami opinii z zakresu badania pisma ręcznego, niewiarygodnymi.

Analiza zaskarżonego orzeczenia, jego pisemnego uzasadnienia oraz ujawnionego w sprawie materiału dowodowego w ocenie Sądu Apelacyjnego jednoznacznie wskazuje na to, że dokonana przez Sąd meriti ocena poszczególnych dowodów nie zawiera błędów natury faktycznej, logicznej, respektuje zasady wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, a zatem została przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w art. 7 k.p.k., co czyni zawarty w apelacji obrońcy oskarżonego W. P. zarzut obrazy tego przepisu bezzasadnym. Analiza ta prowadzi także do ustalenia, że w niniejszej sprawie nie doszło do obrazy art. 5 § 2 k.p.k. (przy czym raz jeszcze wskazać należy, że postawienie tego zarzutu obok zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. jest wadliwe): Sąd I Instancji nie naruszył bowiem zasady *in dubio pro reo*, albowiem wobec braku niedających się usunąć wątpliwości, nie mógł ich w jakikolwiek sposób rozstrzygnąć, w tym także niewłaściwie tj. na niekorzyść oskarżonego W. P..

Odnosząc się z kolei do zarzutu obrazy art. 4 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia jedynie o fragmentaryczny materiał dowodowy oraz pominięcie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego W. P., na wstępie wskazać należy, że skarżący stawiając ten zarzut nie uwzględnił faktu, że wydając zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wyrokował po przeprowadzeniu rozprawy, co czyni zarzut obrazy art. 92 k.p.k. formalnie wadliwym, albowiem w tej sytuacji zastosowanie znajduje art. 410 k.p.k., zgodnie z którym podstawę wyroku może stanowić tylko całość okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a nie całość okoliczności ujawnionych w postępowaniu. Przepis art. 410 k.p.k. jest przepisem szczególnym w odniesieniu do art. 92 k.p.k., a zatem nie może być mowy o zastosowaniu art. 92 k.p.k. w odniesieniu do zaskarżonego rozstrzygnięcia wydanego po przeprowadzeniu przewodu sądowego na rozprawie – *lex specialis derogat legi generali*. Niezależnie jednak od tego, wskazać należy, że opisane przez niego uchybienie Sądu meriti nie miało miejsca. Treść zarzutu odwoławczego zawartego w punkcie 2 apelacji obrońcy osk. W. P. wskazuje na to, że skarżący utożsamia oparcie rozstrzygnięcia jedynie na tych dowodach, które zostały na skutek oceny przeprowadzonej w zgodzie z art. 7 k.p.k. uznane za miarodajne dla czynienia ustaleń faktycznych (a nie należały do nich wyjaśnienia oskarżonego W. P.), z uchybieniem w postaci pominięcia części spośród ujawnionych dowodów procesie wyrokowania. Zarzut ten jest całkowicie bezpodstawny, albowiem Sąd I Instancji wydając zaskarżone rozstrzygnięcie przeprowadził kompleksowo postępowanie dowodowe, wszystkie dowody ujawnił w sposób prawidłowy, zgodny z przepisami Kodeksu postępowania karnego i jedynie na tych dowodach – których kompletność nie budzi jakichkolwiek wątpliwości Sądu Odwoławczego – oparł zawarte w wyroku z dnia 4 sierpnia 2015 roku rozstrzygnięcie. Wyczerpująco wskazane zostało w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jakie dowody stanowiły podstawę poczynionych ustaleń, w jakim stopniu miały wpływ na wydane orzeczenie i z jakich względów Sąd I Instancji nie uznał dowodów przeciwnych. Analiza akt sprawy nie daje podstaw do uznania w trakcie kontroli odwoławczej, że jakiegokolwiek dowody zostały w procesie ich ujawniania oraz dokonywania oceny w kontekście ich wiarygodności pominięte, a zatem uznać należy, że swe rozstrzygnięcie Sąd I Instancji oparł na całości ujawnionego w trakcie rozprawy głównej materiału dowodowego. Postawiony w pkt 2. apelacji zarzut obrońcy osk. W. P. opiera się na błędnym przekonaniu skarżącego, że Sąd powinien był poczynić ustalenie faktyczne na podstawie wyjaśnień oskarżonego W. P., a nie czyniąc tego dopuścił się obrazy przepisów postępowania procesowego – skarżący wskazuje na art. 4 i 92 k.p.k.. Tymczasem oczywistym jest, że wobec kodeksowego nakazu, aby podstawę wszelkich rozstrzygnięć stanowiły prawdziwe ustalenia faktyczne, nie sposób czynić takowych na podstawie niewiarygodnych dowodów. Oczywistym także w tym kontekście jest, że poczynienie prawdziwych ustaleń faktycznych jest procesem, co do zasady dwuetapowym: po pierwsze bowiem Sąd musi dysponować całym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, a zatem musi doprowadzić w toku rozprawy głównej do uzyskania kompletnego materiału dowodowego i prawidłowo, w zakresie wynikającym z ram aktu oskarżenia, tj. w granicach skargi uprawnionego oskarżyciela, go ujawnić, a następnie musi uczynić ten całość ujawnionego materiału dowodowego przedmiotem swych rozważań. Ocenę całości ujawnionego w toku postępowania sądowego materiału dowodowego Sąd I Instancji wyczerpująco, kompleksowo i logicznie przedstawił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, a dokonana przez ten Sąd ocena wyjaśnień oskarżonego W. P., zarówno w aspekcie indywidualnym związanym z treścią tego dowodu, jak i kompleksowym – poprzez odniesienie do innych dowodów i ich oceny, była przeprowadzona w zgodzie z art. 7 k.p.k. – co Sąd Apelacyjny opisał powyżej, odnosząc się do treści zarzutu z pkt a apelacji, tj. obrazy art. 7 k.p.k..

W tym kontekście wskazać także należy, że Sąd Odwoławczy uznał, że oddalając wnioski dowodowe oskarżonego W. P. Sąd Okręgowy nie dopuścił się obrazy art. 170 § 1 k.p.k. - analiza akt sprawy wskazuje na to, że w odniesieniu do oddalonych wniosków nie miały miejsca okoliczności uzasadniające rozszerzenie materiału dowodowego zgodnie z zakresem tez dowodowych. Oskarżony zarówno we wnioskach dowodowych, jak i w swych wyjaśnieniach oraz szeregu pism procesowych określił znacznie dalej idący zakres postępowania pozostającego w sferze jego aktywności procesowej, aniżeli wynika to z treści aktu oskarżenia, zarzutów postawionych W. P. oraz racjonalnych, wynikających z przepisów Kodeksu postępowania karnego, potrzeb tego postępowania, mających na celu wywiązanie się przez organy procesowe z obowiązku wykrycia sprawcy i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu tego, aby osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności. W toku postępowania przed Sądem I Instancji zostały przeprowadzone wszystkie dowody, które zmierzały do ustalenia okoliczności faktycznych sprawy (zaliczone na poczet materiału dowodowego na rozprawie apelacyjnej w dniu 14 lutego 2019 roku dokumenty znajdujące się w segregatorze przekazanym do Sądu Okręgowego w Warszawie z aktem oskarżenia w sprawie XVIIIK 392/12 w odpowiednim zakresie znajdują się w formie kopii w aktach sprawy i zostały uprzednio ujawnione), wiarygodności poszczególnych dowodów oraz kwestii istotnych w związku z dyrektywami wskazanymi w art. 53 § 1 i 2 k.k..

Na marginesie wskazać należy, że oprócz opisanych powyżej prób znacznego poszerzenia materiału dowodowego w sposób nieuzasadniony zarzutami aktu oskarżenia, oskarżony w toku niniejszego postępowania apelacyjnego także poprzez swego obrońcę, podejmował próby wykazania okoliczności, które w oczywisty sposób nie znajdują odzwierciedlenia w zawartości akt sprawy: na rozprawie odwoławczej w dniu 14 lutego 2019 roku obrońca oskarżonego wskazywała na braki w materiale dowodowym w postaci zeznań świadków B. i B., podnosząc, że zostały one ujawnione na rozprawie, a nie znajdują się w aktach sprawy, wskazywała także na brak tomów akt sprawy oraz na brak w aktach wniosku dowodowego złożonego przez oskarżonego na rozprawie w dniu 5 marca 2014 roku. Żadna z tych okoliczności nie ma miejsca, o czym strony zostały poinformowane poprzez ogłoszenie na rozprawie w dniu 14 lutego 2019 roku postanowienia o oddaleniu związanego z tymi okolicznościami wniosku obrońcy (k.6711). Dodatkowo wskazać należy, że kwestionowanie przez obrońcę oskarżonego W. P. prawidłowości dołączenia do akt sprawy dokumentów złożonych przez oskarżonego na rozprawie w dniu 5 marca 2014 roku w szerszym zakresie, aniżeli w zakresie dokumentów umieszczonych w kopercie na k.4596 jest tym bardziej niezrozumiałe, że dokumenty te zostały w pozostałej części zwrócone bezpośrednio oskarżonemu W. P. na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2014 roku, z uwagi na oddalenie w dniu 26 marca 2014 roku wniosków dowodowych (zapis w protokole rozprawy k.4730 v).

W ocenie Sądu Odwoławczego prawidłowo Sąd I Instancji ustalił na gruncie przepisów Kodeksu karnego, że przestępcze zachowania W. P., przypisane mu w pkt I i pkt III zaskarżonego wyroku były dwoma czynami zabronionymi, realizującymi wskazane w tych punktach wyroku znamiona. Nie zachodzi bowiem sytuacja, w której może być mowa o podjęciu przez oskarżonego zachowań w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, a zatem nie ma mowy w odniesieniu do czynów z pkt I i pkt III zaskarżonego wyroku, o działaniu oskarżonego w warunkach czynu ciągłego (art. 12 § 1 kk). Analiza zgromadzonych w sprawie dowodów wskazuje bowiem na to, że dopiero po zakończonym sukcesem wyłudzeniu pieniędzy w związku z uruchomieniem w dniu 1 marca 2010 roku udzielonego oskarżonemu W. P. kredytu, oskarżony W. P. wraz z m.in. skazanymi E. B. i A. B. (1), powzięli zamiar wykorzystania zawartej uprzednio umowy do dalszych oszustw, poprzez możliwość jej aneksowania. Oczywiście zatem są powiązania między czynami przypisanymi W. P. w pkt I i III zaskarżonego wyroku, ale jedynie w płaszczyźnie korelacji czasowej i powstania możliwości popełnienia czynu przypisanego W. P. w pkt I dopiero po dokonaniu czynu z pkt III, a nie w kontekście jednolitego, z góry powziętego, wcześniej powstałego zamiaru, obejmującego oba te czyny. Ustalenie przez Sąd I Instancji, że kwota 1 000 000 zł traktowana była jako pierwsza transza wyłudzonego kredytu, odnosi się zatem do wskazania chronologii dwóch różnych czynów, a nie do chronologii zachowań w ramach jednego czynu, co uzasadnia uznanie, że nie zachodzą przesłanki z art. 12 § 1 k.k..

Wskazane powyżej okoliczności skutkowały uznaniem, że zarzuty zawarte w apelacji obrońcy oskarżonego W. P. nie odnoszą się do rzeczywistych uchybień Sądu Okręgowego, ale wniesienie przez obrońcę oskarżonego W. P. apelacji skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia w zakresie czynu przypisanego mu w punkcie III wyroku

poprzez precyzujące opis czynu przypisanego ustalenie, że w błąd został wprowadzony dyrektor banku (w miejsce „banku” wskazanego w opisie czynu zarzucanego, który uznany został za opis czynu przypisanego), a wyrządzona szkoda wyniosła 874.000 złotych, co wobec treści art. 115 § 5 k.k. stanowiło mienie znacznej wartości. Ponadto, nie kwestionując prawidłowości dokonanej przez Sąd I Instancji oceny dowodów, mając na uwadze treść zaświadczenia o dochodach A. B. (1) z dnia 22 października 2009 roku, Sąd Odwoławczy uznał, że poczynione przez Sąd meriti ustalenia faktyczne związane z czynem przypisanym W. P. w pkt IV zaskarżonego wyroku były częściowo nieprawidłowe, a związany z nimi błąd w sposób oczywisty miał wpływ na treść rozstrzygnięcia. W związku z powyższym w zakresie czynu przypisanego W. P. w punkcie IV wyroku, Sąd Apelacyjny wyeliminował z opisu czynu ułatwienie popełnienia A. B. (1) występku w dniu 21 czerwca 2010 roku, albowiem „Zaświadczenie o dochodach” sporządzone na potrzeby weryfikacji kredytobiorcy w banku (...), w którym W. P. poświadczył nieprawdę, co do okresu zatrudnienia A. B. (1) we wskazanej w nim spółce oraz osiąganego przez niego wynagrodzenia, było ważne przez 30 dni od daty wystawienia. Wobec powyższego, aprobując pozostałe związane z tym czynem ustalenia faktyczne i oceny prawno karne dokonane przez Sąd I Instancji, uznać należy, że oskarżony W. P. ułatwił A. B. (1) popełnienie występku doprowadzenia banku (...) S.A. z siedzibą przy ul. (...) w W. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jedynie w dniach 26 października oraz 18 i 19 listopada 2009 roku. W tym zakresie Sąd Okręgowy nieprawidłowo ustalił, że swym zamiarem oskarżony W. P. obejmował doprowadzenie przez A. B. (1) także w dniu 21 czerwca 2010 roku banku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 1.000.000 zł za pomocą wprowadzenia w błąd co do zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania przez użycie poświadczającego nieprawdę zaświadczenia o dochodach A. B. (1) z dnia 22 października 2009 roku, albowiem jego ważność wynosiła 30 dni – poczynienie przez Sąd I Instancji odmiennych ustaleń w zakresie zamiaru W. P. nie znajduje oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, co skutkowało dokonaniem przez Sąd Apelacyjny opisanej powyżej zmiany zaskarżonego orzeczenia. Konsekwencją wskazanej powyżej modyfikacji jest zmiana wymiaru kary orzeczonej za czyn przypisany oskarżonemu W. P. w pkt IV zaskarżonego wyroku, poprzez wymierzenie mu za ten czyn kary 1 roku pozbawienia wolności i kary grzywny w wymiarze 70 stawek dziennych po 100 złotych stawka oraz zmiana wysokości kar łącznych i wymierzenie na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności i 280 stawek dziennych po 100 złotych stawka.

Wskazując na to, że wobec treści art. 446 § 1 k.p.k. brak jest podstaw do rozpoznania jako apelacji pisma wniesionego przez oskarżonego W. P. i zatytułowanego „Apelacja oskarżonego” (k. 5926-5944), Sąd Apelacyjny stwierdza, że zawarte w tym piśmie argumenty i informacje nie skutkują podjęciem jakichkolwiek czynności procesowych, a treść tego pisma uznać należy za podtrzymanie prezentowanej przez oskarżonego W. P. linii obrony i treści wyjaśnień, prezentowanych przez niego w toku postępowania karnego.

Odnosząc się do apelacji Prokuratora, wskazać należy, że uwagi na zaskarżenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 marca 2017 roku sygn. akt II AKa 109/16 w odniesieniu do W. P. kasacją jedynie na jego korzyść, to wobec konieczności respektowania pośredniego zakazu reformationis in peius (art. 518 k.p.k. w zw. z art. 443 k.p.k.), Sąd Odwoławczy nie mógł uwzględnić apelacji Prokuratora, albowiem skutkowałoby to złamaniem tego zakazu poprzez wydanie orzeczenia surowszego niż uchylone, w sytuacji gdy orzeczenie to nie było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego.

Ze wskazanych powyżej względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozycyjnej.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k..